

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Základní škola a mateřská škola Libchavy
Název a číslo projektu	EU peníze pro ZŠ Libchavy CZ.1.07/1.4.00/21.3403
Číslo a název klíčové aktivity	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název materiálu:	Afrika – regiony
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_1_4
Autor:	Mgr. Petr Kulhavý
Datum vytvoření:	10. 8. 2012
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Ročník:	7.
Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Zeměpis
Tematický okruh:	Regiony světa
Téma:	Afrika – regiony
Druh učebního materiálu:	Didaktický test
Potřebný čas pro výuku DUM:	20-25 min
Anotace / Metodický list:	<p><i>Test má prvotně sloužit k zjištění úrovně znalostí a dovedností žáků z učiva Afrika – regiony, z tematického okruhu Regiony světa. Zjišťuje schopnost žáků pracovat se základním zdrojem geografických dat, atlasem a případně také dovednost vyhledávat, třídit a použít informace získané v dalších zdrojích (geografické tabulky, internet, encyklopedie).</i></p> <p><i>Lze jej také použít pro skupinovou či individuální práci žáků v rámci seznamování s daným tématem. Může pak sloužit jako motivace k učení, nebo jako vstupní informace k danému tématu. Součástí materiálu je správné řešení testu.</i></p>

jméno: _____

Počet bodů: _____

Hodnocení: _____

Úloha č. 1

Přiřaď k významným africkým městům jejich charakteristiku:

☐ Nairobi	☐ A) nejnámější letiště pro cesty na safari
☐ Lagos	☐ B) největší arabské město
☐ Káhira	☐ C) největší město subsaharské Afriky
☐ Kapské Město	☐ D) nejjihnější africké velkoměsto
	☐ E) cíl světoznámé automobilové rallye

Úloha č. 2

Máloco symbolizuje koloniální dědictví Afriky více než plantážní způsob hospodaření. V závislosti na geografických podmínkách se plantážním způsobem pěstují různé plodiny. K následujícím africkým regionům přiřaď ty plantážně pěstované plodiny, které jsou významně zastoupeny ve struktuře vývozu z těchto regionů:

☐ jižní Afrika	☐ A) kaučuk
☐ země Guinejského zálivu	☐ B) datle
☐ vnitrozemí severní Afriky	☐ C) bavlna
☐ Egypt	☐ D) tabák

Úloha č. 3

K následujícím státům východní Afriky (nebo jejich dvojicím) přiřaď správnou charakteristiku:

☐ Etiopie	☐ A) vyprahlá, velmi chudá země zmítaná vojenskou a politickou nestabilitou
☐ Somálsko	☐ B) hornatá, vyprahlá země bez přístupu k moři – původní domovina kávovníku
☐ Rwanda a Burundi	☐ C) menší oblast na východoafrickém riftu sužovaná velmi krvavými etnickými konflikty
☐ Tanzanie a Keňa	☐ D) oblast nejproslulejších národních parků chránících přírodu afrických savan
	☐ E) světově významná oblast těžby ropy

Úloha č. 4

Co je to Sahel?

- označení skupiny velmi chudých zemí na jižním okraji Sahary
- jediná rozsáhlá úrodná oblast ve střední Africe
- soustava jezer v příkopových propadlinách východní Afriky
- nezávislý africký stát

Úloha č. 5

Uspořádej následující problémy Sahelu podle bezprostředních příčin tak, že hlad je příčinou prvního a důsledkem posledního článku řetězce problémů:

V zemích Sahelu je společným jmenovatelem všech problémů hlad. Tragika celé situace často spočívá v tom, že hlad je nejenom příčinou, ale i důsledkem ostatních problémů – setkáváme se tak s jevem zvaným bludný kruh.

- urychlení procesu desertifikace – rozšiřování pouští
- zvětšování stád dobytka a koz
- nadměrné vypásání travnatých ploch a rozšiřování pastvin na úkor savan
- snížení úrodnosti pastvin
- degradace půdy

Úloha č. 6

Přestože životní úroveň obyvatel při Guinejském zálivu není o mnoho lepší než obyvatel Sahelu, mají jejich státy oproti státům Sahelu jednu výraznou výhodu. Je to:

- výrazně vyšší demokratická kultura a stabilní státní zřízení
 - výrazně větší zásoba nerostných surovin pro vývoz
 - výrazně větší podíl z příjmů z cestovního ruchu
 - výrazně lepší prostupnost území pro dopravu a lepší podmínky pro budování dopravní sítě
-

Úloha č. 7

Uspořádej následující kroky mezinárodních vládních i nevládních organizací do takového sledu (od prvního k poslednímu) tak, aby pomoc byla co nejúčinnější v případě vypuknutí ozbrojeného konfliktu:

Země Sahelu jsou často sužovány ozbrojenými etnickými, náboženskými nebo politickými konflikty. Již tak zbídačené místní obyvatelstvo při nich trpí nebývalou měrou, která si žádá pomoc vyspělého světa.

- projekty zaměřené na výchovu k demokracii a dodržování lidských práv
 - diplomatická nebo vojenská intervence s cílem zastavení bojů
 - adopce na dálku – humanitární projekt úhrady školního vzdělání afrických dětí financovaný rodinami na bohatém Severu s cílem odstranění negramotnosti
 - humanitární pomoc – dodávky potravin, léků, stanů a hygienických potřeb do uprchlických táborů
-

Úloha č. 8

Uvádí se, že na africkém kontinentě je jediný stát, který můžeme oprávněně zařadit k bohatým zemím – ke státům tzv. bohatého Severu. Je jím:

- Senegal
 - Tanzánie
 - Demokratická republika Kongo (dříve Zair)
 - Republika Jižní Afrika
-

Úloha č. 9

Vyber, jakým termínem se označovala politika rasové segregace (oddělování), kterou Jihoafrická republika uplatňovala v letech 1948 - 1990. Projevovala se např. oddělením dopravních prostředků pro bělošské a černošské obyvatele, lepším vybavením bělošských škol a nemocnic, zákazem vstupu černochů do některých restaurací apod..

- akontace
 - akcelerace
 - aglomerace
 - akropole
 - apartheid
-

Úloha č. 10

Který z uvedených států nelze zařadit mezi tzv. Saharské státy, tedy státy, na jejichž území zasahuje největší světová poušť?

- Čad
- Egypt
- Alžírsko
- Niger
- Libye
- Angola
- Súdán

Úloha č. 11

Sporné území v Africe. Na severu sousedí s marockou provincií Tarfaya, na severovýchodě s Alžírskem a na jihu a jihovýchodě s Mauritánií. Země je z větší části spravována Marokem, které ji považuje za integrální součást svého území. Zhruba 20 % rozlohy země je pod kontrolou osvobozeného hnutí Polisario, které celé území považuje za Saharskou arabskou demokratickou republiku. OSN uvádí území jako nesamosprávné a neuznává nad ním ani marockou suverenitu, ani suverenitu Saharské arabské demokratické republiky.

- Ceuta a Mellila
- Jižní Súdán
- Svazijsko
- Západní Sahara

Úloha č. 12

Který z uvedených států není z Afriky?

- Niger
- Namibie
- Nigerie
- Nikaragua

Úloha č. 13

K významným osobnostem africké historie přiřaď zemi, ve které působili.

☐ Idi Amin	☐ A Egypt
☐ Husní Mubarak	☐ B Libye
☐ Nelson Mandela	☐ C Keňa
☐ Wangari Maathai	☐ D Jihoafrická republika
☐ Muammar Kaddáfí	☐ E Uganda

Úloha č. 14

Když Kryštof Kolumbus podnikal v letech 1492–1504 své objevné plavby do Ameriky, část cesty z Lisabonu (38°s. š.) do Karibiku (20°s. š.) plul podél afrických břehů. Poslední možnost nabrat čerstvou vodu před plavbou přes Atlantik byla:

- na mysu Dobré naděje
- na ostrově Madagaskar
- na ostrově Sv. Helena
- na Kanárských ostrovech

Úloha č. 15

V které oblasti došlo k útoku? Byla unesena loď patřící africkému státu?

NAIROBI 17. května 2008 | 16:45

Somálští piráti zřejmě znovu zaútočili, u somálského pobřeží unesli jordánskou loď. Zatím není jasné, jak početná je posádka plavidla, ani jakou mají námořníci národnost. Pirátské únosy zahraničních lodí i s posádkou kvůli vyplacení výkupného jsou u somálského pobřeží poměrně časté a mezinárodní lodní přepravci označují tyto vody za velmi nebezpečné.

(podle <<www.lidovky.cz>>)

- K útoku došlo u východního pobřeží Afriky, byla unesena loď patřící africkému státu.
- K útoku došlo u západního pobřeží Afriky, byla unesena loď patřící africkému státu.
- K útoku došlo u východního pobřeží Afriky, nebyla unesena loď patřící africkému státu.
- K útoku došlo u západního pobřeží Afriky, nebyla unesena loď patřící africkému státu.

Správné řešení testu Afrika - regiony:

OTÁZKA	SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ
1	Nairobi-A, Lagos-C, Káhira-B, Kapské Město-D
2	jižní Afrika-D, země Guinejského zálivu-A, vnitrozemí severní Afriky-B, Egypt-C
3	Etiopie-B, Somálsko-A, Rwanda a Burundi-C, Tanzanie a Keňa-D
4	označení skupiny velmi chudých zemí na jižním okraji Sahary
5	zvětšování stád-nadměrné vypásání-snížení úrodnosti-degradace půdy-desertifikace
6	výrazně větší zásoba nerostných surovin pro vývoz
7	vojenská intervence-humanitární pomoc-adopce na dálku-výchova k demokracii
8	Republika Jižní Afrika
9	apartheid
10	Angola
11	Západní Sahara
12	Nikaragua
13	Amin-E, Mubarak-A, Mandela-D, Maathai-C, Kaddáfí-B
14	na Kanárských ostrovech
15	k útoku došlo u vých. pobřeží, nebyla unesena loď patřící afr. státu

Pozn. autora:

- hodnocení testu je plně v kompetenci pedagoga, který se jej rozhodne využít – lze hodnotit jak způsobem za správnou odpověď 1 bod, tak také tak, že každé otázce je stanovena jiná bodová hodnota
- test byl tvořen s představou, že jeho řešitelé, tedy žáci, mají po celou dobu k dispozici školní atlas (Školní atlas světa – Kartografie 2004), případně libovolné geografické tabulky či přístup k internetu – v takovém případě není jeho obtížnost nijak vysoká – případným odejmutím atlasu, nebo poskytnutím atlasu na pouze určitý časový úsek, se obtížnost samozřejmě výrazně zvýší
- při ověřování tohoto výukového materiálu se jako optimální čas na vypracování jevil jako 25 minut – faktem samozřejmě je, že nejlepší žáci byli s testem hotovi dříve (nejlepší po cca 15 minutách) a žáci slabí v uvedenou dobu ještě hotovo neměli
- v některých otázkách se vyskytuje distraktor, tedy odpověď, která je vždy chybná, ten slouží ke zvýšení obtížnosti dané otázky

Použité zdroje:

otázky č. 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 – autorské

otázky č. 1, 2, 3, 5, 7, 14, 15 – databáze úloh programu FlexiTestautor-1.0.7., nakladatelství Fraus

Využití obsahu testových úloh pro tvorbu digitálních učebních materiálů je plně v souladu s licenčním ujednáním o použití softwaru FlexiTestautor a FlexiÚlohy.